

BIBLIOTEC A

Informacions

Publicació del Servei de Biblioteques de la UAB. Núm. 31. Juny de 2006

Hi trobareu

- 3** Nou gestor de bibliografies personals a la web
- 4** *El País* i *La Vanguardia* digitals arriben a tota la UAB
- 5** Grove Music Online
- 6** El document número 1000 de Recercat és de la UAB
- 8** RACO Revistes Catalanes amb Accés Obert
- 9** Novetats a la Biblioteca de Ciències i d'Enginyeries per al 2006
- 11** MD Consult
- 13** La revista il·lustrada *El Loro*
- 14** Silenci!... S'estudia
- 15** Avaluació del Servei de Biblioteques de la UAB 2006

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques

Renovació del web de Biblioteques de la UAB

A la fi d'octubre el Servei de Biblioteques de la UAB va estrenar un nou web que integra la imatge corporativa i el disseny del nou portal de la UAB, més actual, senzill i vistós que l'anterior.

Aquesta renovació ha comportat una millora del lloc web tant a nivell gràfic i conceptual com organitzatiu. D'altra banda, ha suposat una reestructuració més intuïtiva dels continguts, basada en una bona arquitectura de la informació que facilita la navegació dels usuaris respecte al web creat el 1995. Aquest web tenia una estructura tradicional en format de pàgines estàtiques en HTML que reflectien l'organització interna del Servei de Biblioteques.

Gestor de continguts FatWire

El nou web, més orientat a l'usuari perquè afavoreix la facilitat d'ús, l'ergonomia, la capacitat de descàrrega de pàgines i el disseny clar i senzill per sobre dels efectes, segueix els estàndards bàsics d'usabilitat. A més, està desenvolupat amb la tecnologia del gestor de continguts FatWire, un CMS (sistema de gestió de continguts) adquirit per la Universitat Autònoma de Barcelona per integrar progressivament els webs que depenen de la institució.

Entre les característiques principals d'aquesta aplicació cal destacar la fàcil administració i actualització i la millora dels fluxos de treball. Aquests factors permeten establir noves dinàmiques de funcionament intern que, a la llarga, han de comportar importants canvis organitzatius en la gestió del web.

A diferència d'un lloc web tradicional, el gestor de continguts FatWire presenta, entre d'altres, els avantatges següents:

BIBLIOTEC Informacions A

Publicació del Servei de Biblioteques
de la Universitat Autònoma de Barcelona

Núm. 31
Juny de 2006

Dipòsit legal: B-6.440-91
ISSN: 1130-9318

Han coordinat aquest número

Vicenç Allué
Mercè Bausili
Núria Balagué
Joan Gómez Escofet
Montserrat Mallorquí

Disseny

Montserrat Benito
Jaume Brey

Edició i impressió

Servei de Publicacions
de la Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra
(Barcelona)

Adreça

Biblioteca Informacions
Servei de Biblioteques
Universitat Autònoma de Barcelona

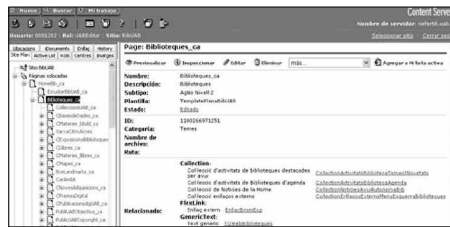
Edifici N
08193 Bellaterra (Spain)
Tel.: 93 581 10 15
Fax: 93 581 32 19
A/e: nuria.balague@uab.es

BIBLIOTECA INFORMACIONS
pot ser obtingut en format electrònic
(Acrobat) al web de la UAB:

<http://www.bib.uab.es/bib-inf/bib-inf.htm>

Els articles signats són responsabilitat dels autors
i no representen necessàriament l'opinió
de BIBLIOTECA INFORMACIONS.

— Resulta fàcil mantenir un gran nombre de pàgines.
— No es dupliquen continguts, enllaços, documents i textos.
— Disposa de pàgines dinàmiques amb continguts actualitzats i cerques a la base de dades.
— Distingeix entre contingut i presentació.
— Es caracteritza per la consistència de l'entorn web i pel control d'accés i de versions.

El fet d'oferir una organització de tots els continguts centralitzada en una sola aplicació optimitza la gestió de la informació i fa possible una col·laboració en línia de totes les biblioteques (gestió distribuïda). Alhora, aporta uniformitat i coherència de disseny, una visió de conjunt més reeixida i un creixement més ordenat i planificat del web.

El web del Servei de Biblioteques disposa d'un lloc independent del web de la UAB, amb una estructura pròpia i pàgines que es generen de forma dinàmica en funció dels elements associats.

Tot i que l'estructura de la pàgina principal es repeteix, amb algunes variants, al llarg de tot el web, hi ha elements comuns que pertanyen a quatre nivells de navegació:

1. **La capçalera**, amb el logotip identificatiu de la Universitat, un cercador i la cibertrà publicitària de les biblioteques, constitueix el primer nivell de navegació. A més, inclou la ruta amb el nom de les pàgines visitades (*breadcrumb* o «camí de molles de pa»).

2. **El menú de l'esquerra**, on es visualitzen els apartats més importants del web i es mostra la nova estructura d'una manera més visible per a l'usuari, equival al segon nivell de navegació.

Aquest menú dona accés a quatre apartats principals:

- Els recursos i col·leccions de la Biblioteca Digital.
- Els serveis que ofereix el Servei de Biblioteques.
- La informació del Servei de Bi-

blioteques, tant general (guies d'ajuda, normatives, etc.) com la particular de cada biblioteca (fons especials, informació de cada una de les biblioteques). Aquest apartat mostra, en concret, l'esforç que s'ha dut a terme per tal d'unificar criteris entre totes les biblioteques de la UAB respecte al web anterior.

d. Enllaços externs a altres biblioteques que no depenen de la UAB.

3. **El menú de la dreta**, o tercer nivell de navegació, conté dos apartats fixos entre d'altres: l'accés al catàleg i les dades de contacte del Servei de Biblioteques. La resta són enllaços a serveis d'informació o aplicacions que es consideren rellevants i que varien en funció de l'apartat del menú esquerre en què l'usuari es troba.

4. **El peu de pàgina**, o quart nivell de navegació, conté una sèrie d'enllaços fixos al web de la UAB que en breu es paràmetritzaran, i faran referència al web de Biblioteques.

Les estadístiques que setmanalment s'extreuen del portal de la UAB mostren que el web del Servei de Biblioteques és la tercera pàgina més consultada d'aquest portal. La mitjana de més de cent mil visites mensuals fa palesos uns resultats molt positius i satisfactoris.

La conclusió principal és que les biblioteques de la UAB han guanyat en visibilitat dins la institució, alhora que han millorat la navegabilitat i han augmentat la quantitat de recursos a disposició dels usuaris, que són els que més favorablement han valorat aquest augment.

El web del Servei de Biblioteques es pot seguir consultant a l'adreça:

<http://www.bib.uab.es>

I també des de la pàgina principal del web de la UAB:

<http://www.uab.es>

Nou gestor de bibliografies personals a la web

<https://www.refworks.com>

A screenshot of the RefWorks login center website. The page features a header with navigation links: 'Página Inicial', 'Administración', 'Contáctenos', 'Tutorial', and 'Ayuda'. Below the header, the main content area is titled 'RefWorks login center' and 'Bienvenido a RefWorks Su Creador de Bases de Datos y Bibliografía Personal en el Web'. On the left, there is a box for 'RefWorks Ingreso para Usuarios para Universitat Autònoma de Barcelona' with a login form containing fields for 'Nombre de Usuario' and 'Contraseña'. To the right, there is a section for '¿Es usted nuevo usuario de RefWorks?' with a link to 'Regístrese para una Cuenta Individual'. Below this, there is a description of the service: 'El Servei de Biblioteques posa a disposició de la Comunitat Universitària aquest gestor de referències bibliogràfiques. Us permetrà, per exemple, incloure citacions en articles o treballs de recerca o crear bibliografies fàcilment.' and a note: 'Cal registrar-se i crear un compte individual des de qualsevol ordinador connectat a la Xarxa UAB. Rebreu confirmació per correu electrònic, juntament amb un codi d'usuari de grup que us permetrà connectar-vos al vostre compte des d'ordinadors situats fora de la xarxa UAB.'

Com podeu gestionar la bibliografia que feu servir per a un article, tesi, treball de recerca ...?, podeu recuperar fàcilment la bibliografia que heu obtingut d'una cerca en una base de dades?, heu d'escriure la bibliografia cada vegada que la citeu en un manuscrit original?

A aquestes i altres preguntes dona una resposta positiva Refworks: un gestor de referències bibliogràfiques o programa informàtic que permet crear bases de dades amb les referències personals, organitzar-les per diferents conceptes i donar un format a la bibliografia segons diferents estils de citació.

El gran tret distintiu d'aquest programa és que s'hi accedeix a través d'Internet i no cal instal·lar-hi cap programari a excepció de l'opció Write-N-Cite, que possibilita la generació de bibliografies un cop escrit l'article original.

Per treballar amb Refworks només cal registrar-se com a usuari a la web: <https://www.refworks.com/Refworks/> indicant un nom d'usuari, una contrasenya i una adreça electrònica. Immediatament es generarà un correu de resposta amb un codi d'usuari que ens permetrà connectar-nos des de fora del campus de la UAB.

Amb Refworks podreu importar referències des de bases de dades, fitxers de text, catàlegs de biblioteques i també des d'altres gestors de referències en la xarxa local, com Reference Manager, Pro Cite, End Note, fins ara força estesos en molts àmbits científics. Ja no cal que us preocupeu per com organitzar la bibliografia de forma fàcil i eficaç. Els investigadors de cièn-

cia ho tenen fàcil: PubMed, CSA, ScienceDirect, Web of Science ...; i els d'humanitats i socials: JSTOR; les plataformes Silverplatter, Emerald, OVID, EbscoHost, Proquest, i British Library o Books in Print, per citar alguns dels proveïdors d'informació més destacats que permeten incorporar la seva informació en una base de dades personalitzada. Però també podreu incorporar-hi citacions manualment a través d'un formulari sense problemes segons la tipologia documental que hi inclogueu, documents digitals inclosos.

Amb l'opció Write-N-Cite podreu generar les bibliografies que vulgueu dins el document amb què estigueu treballant (text; Word 97 i Mac 98 i posteriors; RTF, i HTML); cercar duplicacions; identificar descriptors, i gestionar grups en carpetes, entre d'altres.

Finalment, tingueu en compte que podreu compartir les referències de la vostra base de dades amb l'opció RefShare i també podreu alimentar de forma cooperativa una base de dades que escolliu (amb un grup de persones que treballi en un camp determinat, per exemple). Un aspecte molt important és que aquest programa està a disposició de totes les universitats catalanes i, així, els investigadors poden compartir la recerca de forma senzilla i eficaç. Animeu-vos i utilitzeu aquest nou programa. Sens dubte que en traureu molt partit.

El País i La Vanguardia digitals arriben a tota la UAB

La premsa diària ha experimentat canvis radicals els darrers anys. Potser els més significatius han estat l'aparició d'edicions digitals de la majoria de diaris i la creació de nous títols exclusivament en versió electrònica. Les edicions digitals sovint no es limiten a reproduir les versions en paper, sinó que també incorporen les notícies d'última hora i amplien la informació publicada amb materials complementaris (fòrums d'opinió, enquestes, gràfics, etc).

La consulta documental a les hemeroteques ha evolucionat amb una gran rapidesa. Les bases de dades i els nous mitjans de comunicació electrònics permeten aconseguir resultats immediats de cerques que abans exigien una gran quantitat de temps i esforç. També suposa un gran avantatge la possibilitat de descarregar i enregistrar la informació.

De tots els títols de diaris de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General (BCHG) potser els més consultats al llarg dels anys han estat *El País* i *La Vanguardia* en tots els seus formats: paper, microformes, CD-ROM...

Des de l'any 2002 hem donat accés electrònic a aquests diaris. A l'inici d'una forma molt precària amb un accés monousuari a una adreça de correu electrònic. Aquesta situació va millorar molt els anys 2004 i 2005 amb deu adreces IP d'ordinadors situats principalment a la BCHG i a la Facultat de Ciències de la Comunicació. Els articles consultats a *La Vanguardia* l'any 2004 van ser 21.806 i l'any 2005, 29.333. D'*El País*, no en tenim dades.

Des de principis del 2006, es pot accedir a les edicions electròniques de *La Vanguardia* i *El País* des de qualsevol ordinador del campus que tingui una connexió a Internet o des de casa, si s'hi s'accedeix a través del Servei de Xarxes Privades Virtuals. La llicència és per a 25 usuaris simultanis i els serveis són els següents:

La Vanguardia.es a <http://www.lavanguardia.es/>

La subscripció a *La Vanguardia* digital permet accedir al text complet de les notícies del dia i de tota l'hemeroteca del

diari des de la seva creació, és a dir, des de l'any 1881 fins a l'actualitat, incloent-hi també els materials apareguts a l'edició electrònica: enquestes, fòrums, galeries fotogràfiques, monogràfics especials, etc.

El sistema té un buscador que permet localitzar els articles publicats a l'edició digital des de 1996 i a l'edició impresa des de 1999.

Per a anys anteriors l'accés a les notícies es fa exclusivament per data de publicació. Veureu que les edicions es recuperen íntegres i en format PDF.

El País.es a <http://www.elpais.es/>

La subscripció a *El País* dona accés al text complet de tota l'hemeroteca del diari des de la seva creació l'any 1976, incloent-hi les informacions publicades a les edicions autonòmiques, els suplementos i l'edició digital.

L'edició del diari en format PDF està disponible des del 25 de juliol de 2001; per a anys anteriors només es pot recuperar en format HTML.

El buscador de notícies no es limita a fer les cerques a *El País*, sinó que també inclou altres edicions digitals de mitjans de comunicació propietat del Grupo PRISA: *Cinco días*, *As*, *Los 40 Principales* i la Cadena SER.

Un altre servei interessant és la possibilitat d'accedir a l'edició internacional d'*El País*, en anglès, al suplement «*The New York Times*» i a les taules de dades de l'*Anuario El País*, que es publica cada any.

Finalment, també volem destacar que la subscripció proporciona accés a l'edició electrònica del diari francès *Le Monde*, a la cadena de televisió CNN en directe, a diverses emissores de ràdio i als darrers teletips de l'Agència EFE. Malgrat que l'accés a aquestes dues publicacions ja està disponible a tot el campus, a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General s'han reservat uns ordinadors per consultar altres bases de dades de premsa electrònica.

Grove Music Online

<http://www.grovemusic.com/>

Ja està disponible l'accés a la versió electrònica de la coneguda enciclopèdia *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. Es tracta d'un portal que, a més de la segona edició d'aquesta enciclopèdia (2001), inclou el text complet dels diccionaris *The New Grove Dictionary of Opera* (1999) i de la segona edició de *The New Grove Dictionary of Jazz* (2001). Aquest portal es va crear el 2001 i actualment conté més de 47.000 entrades de termes relacionats amb la música.

La informació que trobem dins de cadascun dels articles proporciona a l'usuari moltes més possibilitats que la consulta de la versió impresa d'aquests recursos. En primer lloc, el sistema de navegació dins el contingut del text dels articles es fa mitjançant enllaços, visibles en tot moment, que permeten una consulta molt més àgil que quan consultem l'enciclopèdia en paper. En segon lloc, sobre la pantalla principal del text de cada article trobem una barra de navegació que l'enllaça amb material relacionat dividit en les categories següents:

- **Illustrations.** Imatges relacionades amb l'article. També inclou imatges en tres dimensions en articles referents a alguns instruments musicals i enllaços a recursos externs amb imatges referents al terme consultat.
- **Sounds.** Enllaços a altres pàgines web on trobarem arxius de so relacionats amb l'article consultat.
- **Related articles.** Llista d'enllaços a altres termes de Grove Music Online relacionats amb el nostre.
- **Links.** Enllaços a recursos web sobre la matèria cercada.

El format de cerca és molt senzill: n'hi ha prou d'escriure el terme que volem buscar en la barra de cerca que hi ha a la part superior de la pantalla. Un cop ens apareix la llista d'entrades recuperades, podem veure el text dels articles clicant sobre el terme que ens interessi. En aquesta llista veurem també com es dis-

tingeix la font de cada terme (en blanc si correspon al *New Grove Dictionary of Music*, i amb les etiquetes opera o jazz si correspon als altres dos diccionaris).

En entrar en un terme concret, el text complet de l'article ens quedarà en el marc principal de la pantalla, mentre que a mà esquerra tindrem un altre marc més estret que ens permetrà navegar pel contingut del text mitjançant enllaços. Això facilita la consulta d'articles especialment desenvolupats, tot i que, a la mateixa barra de navegació on trobàvem les opcions de material relacionat, hi ha un botó que ens permet cercar dins el contingut de l'article.

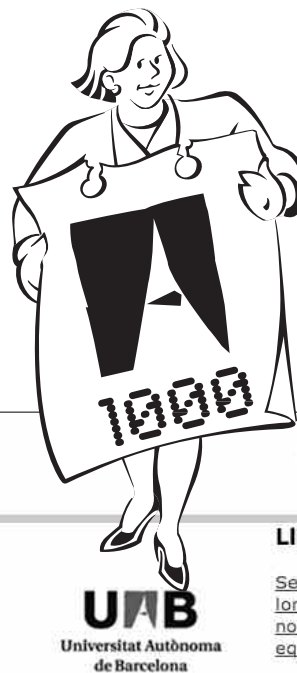
Deixant de banda aquesta cerca bàsica, a la barra de navegació que queda sempre al marc superior de la pantalla de visualització, hi trobem altres opcions de cerca:

- **Advanced search.** Hi ha diferents opcions per explorar el contingut de Grove Music Online. Així, l'opció per defecte que ens apareix és la cerca del text complet (*full text search*), que ens permet localitzar paraules no només en l'encapçalament de l'entrada, sinó també en el seu contingut. Altres opcions de cerca són per dades biogràfiques dels autors (*biographies*; podem buscar, per exemple, personalitats nascudes a Barcelona), per citació bibliogràfica (*bibliographies*) o per autor del text, entre d'altres.
- **Browse.** Cerca a partir de l'índex dels articles. N'hi pot haver de repetits segons si trobem el terme en una o més fonts impreses.
- **Explore.** Aquí tenim agrupats els termes per categories: biografies (no només de compositors sinó també d'intèrprets i editors musicals), llistes de recursos (manuscrits i impresos) i exemples musicals.

Aquests són, doncs, els recursos d'aquest portal en relació amb les seves fonts impreses i les possibilitats de cerca que té. És consultable des de qualsevol ordinador del campus, però tingueu en compte que només permet la connexió d'un màxim de tres usuaris simultàniament.

El document número 1000 de Recercat és de la UAB

<http://www.recercat.net>

Cerca

Cerca avançada

Què és?

Estadístiques

Novetats

Llista per

Comunitats i col·leccions

Títols

Autors

Data

Autentica per

Rebre novetats

El meu dipòsit

Editar perfil

Ajuda

Avís legal

Intranet

RECERCAT

Dipòsit de la Recerca de Catalunya

Universitat Autònoma de Barcelona

Dins:

Cercar per

o llistar per

Per a més informació podeu consultar el [web de la UAB](#)

Subcomunitats d'aquesta comunitat

- [Centre d'Estudis d'Història de les Ciències](#)
- [Centre de Recerca Matemàtica](#)
- [Departament d'Economia de l'Empresa](#)
- [Departament d'Economia i d'Història Econòmica](#)
- [Institut de Ciències Polítiques i Socials](#)

Liuraments recents

[Semidiscretization and long-time asymptotics of nonlinear diffusion equations](#)

[Semidiscretization and long-time asymptotics of nonlinear diffusion equations](#)

[Metrics on diagram groups and uniform embeddings in a Hilbert space](#)

[Metrics on diagram groups and uniform embeddings in a Hilbert space](#)

[Stability and asymptotic analysis of a fluid-particle interaction model](#)

L'Institut de Ciències Polítiques i Socials de la UAB va introduir, el desembre passat, el document número 1000 de Recercat, un document de treball de Jordi Argelaguet i Argemí titulat: «Dos casos de democràcia consociativa: Irlanda del Nord i el Tirol del Sud comparats». Podeu consultar-lo a: <http://hdl.handle.net/2072/1265>

Recercat és un dipòsit digital col·lectiu de documents de recerca coordinat pel Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) i el Centre de Supercomputació de Catalunya (Cesca), on es recull la literatura de recerca de les universitats i dels centres d'investigació de Catalunya: articles que encara no s'han publicat (edicions preliminars), comunicacions de congressos, informes de recerca, documents de treball, projectes de final de carrera, memòries tècniques, etc.

La principal finalitat de Recercat és fer més visible la recerca a Catalunya i facilitar la conservació dels documents dipositats. Les universitats es coordinen per contribuir al moviment mundial a favor de dipositar la producció acadèmica i de re-

cerca a la xarxa de forma gratuïta, per tal de crear alternatives a la contradicció de pagar per tenir accés a la informació que s'ha elaborat a la pròpia institució.

Tots els documents inclosos a Recercat són d'accés lliure i estan subjectes a la llicència de Creative Commons de *Reconeixement No Comercial Sense Obra Derivada*, no es perden els drets d'autor, el material pot ser reproduït sempre que se'n reconegui l'autoria, i no es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades.

En aquests moments, la UAB té sis col·leccions de documents que provenen de cinc centres: Centre d'Estudis d'Història de les Ciències, Centre de Recerca Matemàtica, Departament d'Economia de l'Empresa, Departament d'Economia i d'Història Econòmica i Institut de Ciències Polítiques i Socials.

La UAB, tesis en quantitat i de qualitat

<http://www.tesisenxarxa.net/>

La tesi d'Antonio Rivas, amb el títol *Biopsia vertebral percutànea (BVP). Anàlisis de resultats*, dirigida pel doctor Enric Cáceres del Departament de Cirurgia de la UAB, va ser, el mes de desembre passat, la tesi número 3000 que s'introduïa a la base de dades TDX (Tesis Doctorals en Xarxa). Concretament, la tesi consisteix en un estudi retrospectiu de 222 BVP realitzades durant vuit anys, i un seguiment clinicoradiològic mínim d'un any. Els resultats mostren els nombrosos avantatges de la BVP guiada per tomografia computada i el seu alt grau d'exactitud diagnòstica en metàstasi i mieloma amb dificultats en infeccions i limfoma.

TDX va néixer el febrer del 2001 com a primer dipòsit digital col·lectiu del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC). TDX emmagatzema el text complet, en format digital, de les tesis doctorals llegides a catorze universitats de Catalunya i en altres comunitats autònomes: Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Pompeu Fabra, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Rovira i Virgili, Universitat Oberta de Catalunya, Universitat Ramon Llull, Universitat de les Illes Balears, Universitat de València, Universitat Jaume I, Universitat de Cantàbria i Universitat de Múrcia.

La seva finalitat és promoure la recerca universitària, incrementant l'accés i la visibilitat del treball dels investigadors. És un servei de tesis digitals en xarxa pioner a l'Estat espanyol perquè fins ara les universitats que recullen les seves tesis ho fan només de les parts de referències i resums, com és el cas de TESEO (<http://www.mcu.es/TESEO/index.html>), una base de dades fonamental en la cerca de tesis.

El portal té un entorn multilingüe i permet fer cerques per autor, títol, matèria, universitat on s'ha llegit la tesi, director/a, departament on s'ha presentat, rang de data de defensa i paraula clau. Darrerament s'hi ha afegit un apartat de novetats, amb un recull de totes les notícies i un altre apartat de PMF (preguntes més freqüents).

La tesi més consultada en els darrers cinc anys (un 4,9% del total de consultes) és *Teorías de la comunicació grupal en la toma de decisiones: contexto y caracterización*, de l'autor Gerardo J. Macías, dirigida pel doctor Mario Herreros del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona. La tesi planteja una anàlisi de la comunicació des de la simbiosi dels diferents enfocaments que hi ha avui dia, i aporta una gran quantitat de documentació molt actualitzada sobre les diferents línies d'investigació en comunicació de grups que hi ha al món.

El nombre de consultes correspon al nombre de vegades que s'ha accedit a la pàgina principal de cada tesi. La pàgina pot ser consultada més d'un cop si el mateix lector hi torna posteriorment; per això es verifica que els accessos a les tesis més consultades siguin majoritàriament d'adreces IP diferents. La tesi de Gerardo J. Macías ha rebut 10.409 visites provinents de 7.692 ordinadors diferents, un 74%.

Les tesis estan disponibles a través d'Internet en accés obert sense, per això, haver de renunciar als drets d'autor. La universitat gestiona per a cadascuna l'obtenció dels números d'ISBN i de Dipòsit legal, que reforcen la propietat intel·lectual i protegeixen l'autor davant d'un possible plagi.

La universitat que ha introduït el major nombre de tesis és precisament la UAB, amb un 39%, seguida de la UB, amb un 19%, i la UPC, amb un 15%. Pel que fa a consultes, l'ordre varia lleugerament: les tesis de la Politècnica han estat les més consultades (34%), seguides per les de l'Autònoma (28%).

El nombre de consultes ha augmentat constantment al llarg d'aquests cinc anys; durant el 2005 es van rebre 180.000 consultes mensuals de mitjana. Aquest augment ha estat conseqüència, d'una banda, de la facilitat per cercar les tesis a través de Google i, de l'altra, de la important campanya de difusió que s'ha fet a través d'altres serveis similars, utilitzant protocols d'OAI (Open Archives Initiative), que permeten l'intercanvi de metadades. Actualment hi ha una dotzena de proveïdors que recullen les tesis del TDX, com per exemple, la iniciativa internacional Union Catalog de l'NDLTD (Networked Digital Library of Theses and Dissertations) o l'OAIster, de la University of Michigan.

Durant l'any 2006 s'espera incloure un nou camp de cerca per a la llengua de la tesi, així com adaptar el portal als criteris d'accessibilitat. Una altra de les novetats que esperem poder anunciar aviat és la possibilitat de fer consultes per PDA.

TDX Tesis Doctorals en Xarxa

Què és?
Cerca
Estadístiques
Novetats
PMF
Intranet
Contactar

Autoria
Directoria
Títol
Universitat: Totes les universitats
Departament
Matèria
Paraules clau
Text lliure

Des de Mes de Any de
Fins a Mes de Any de
 Distingir entre majúscules i minúscules

Participants
Universitat de Barcelona
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya
Universitat Pompeu Fabra
Universitat de Girona
Universitat de Lleida
Universitat Rovira i Virgili
Universitat Oberta de Catalunya
Universitat Ramon Llull
Universitat de les Illes Balears
Universitat de València
Universitat Jaume I
Universidad de Cantabria
Universidad de Murcia
Universidade da Coruña

Coordinació
CE3CA
EU
Col·laboració
NDLTD
Patrocini
Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya
Departament d'Informàtica
Recerca i Biblioteca de la Informació

CERCAR

RACO

Revistes Catalanes amb Accés Obert

<http://www.racocat.net>

RACO és un dels dipòsits digitals del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) que permet la consulta en accés obert i de text complet dels articles de revistes científiques, culturals i erudites catalanes amb la finalitat de fer-les més accessibles i facilitar-ne la consulta. Des que es va començar a desenvolupar aquest projecte (el febrer del 2001), s'ha treballat bàsicament en la introducció de continguts i actualment ja s'hi inclouen més de noranta-dues revistes de setze institucions diferents.

El juny del 2005 RACO va rebre el suport econòmic del DURSI i es va posar en funcionament una interfície de consulta provisional (feta amb una base de dades de sumaris electrònics, també del CBUC). El mes de maig es va estrenar RACO amb un nou programari i un nou disseny, i va deixar de ser un projecte per convertir-se en una base de dades de revistes científiques de referència obligada en la recerca a Catalunya.

RACO funciona amb el programa de codi lliure OJS, desenvolupat per Public Knowledge Project.

Els principals objectius de RACO són:

- impulsar l'edició electrònica de revistes catalanes
- crear una interfície que permeti la consulta conjunta de totes les revistes
- facilitar els instruments per a la preservació de les publicacions

Els sistemes de preservació són complexos i passen per les comprovacions puntuals d'avaluació de la integritat dels objectes digitals, en aquest cas majoritàriament fitxers PDF. El Servei de Biblioteques ha volgut, a més, aplicar l'estratègia de la redundància i, per això, els fitxers de les publicacions de la UAB estaran disponibles a RACO i en un dipòsit digital propi del Servei, DDD (Dipòsit Digital de Documents).

Quant a la preservació, en l'àmbit internacional, és molt conegut el programa LOCKSS (Lots of Copies Keeps Stuff Safe), que recomana duplicar els arxius per assegurar-ne la conservació.

Què podem veure o cercar a través de RACO?

- 1) Per article (limitada a una sola publicació o incloent-les totes):
  - cerca per qualsevol paraula del títol de l'article
  - cerca per autor
  - cerca per paraula clau (en qualsevol camp)
  - en el sumari de la publicació s'hi troba l'opció «Detalls» amb l'apartat «Opcions» (en el menú dret), des d'on es

Revistes Catalanes amb Accés Obert

Cerca d'articles

Títol de l'article: Paraules exactes
 Autor de l'article:
 Títol de la revista:

Totes les revistes

Limit de cerca: 25

Cerca de revistes

Per títol:
 Per ISSN:
 Per institució:

Què és RACO i que hi podes trobar
 Institucions que col·laboren a RACO
 Novetats sobre RACO

Comentari i suggeriments: racocat@cbuc.es
 Última modificació: 16-05-06

Tenim 42 revistes

RACO Revistes Catalanes amb Accés Obert

[Què és?](#) | [Novetats](#) | [Institucions participants](#) | [Subscriure's](#) | [Estadístiques](#) | [Intranet](#)
[Cerca avançada](#) | [Classificació per matèries](#) | [Text a cercar](#) | [Al títol de l'article](#)

Inici > Resultats de la cerca per institució

Resultats de la cerca per institució

Universitat Autònoma de Barcelona

Anàlisi : quaderns de comunicació i cultura
 Veure la revista | Darrer número | Subscriure's | Informació
Athenea digital
 Veure la revista | Darrer número | Subscriure's | Informació
Catalan Journal of Linguistics
 Veure la revista | Darrer número | Subscriure's | Informació
Catalan Working Papers in Linguistics
 Veure la revista | Darrer número | Subscriure's | Informació
Ciències : revista del professorat de ciències de Primària i Secundària
 Veure la revista | Darrer número | Subscriure's | Informació
Documents d'Anàlisi Geogràfica
 Veure la revista | Darrer número | Subscriure's | Informació
Educar
 Veure la revista | Darrer número | Subscriure's | Informació
Enrahonar : quaderns de filosofia
 Veure la revista | Darrer número | Subscriure's | Informació

Coordinació
 CE3CA
 BU
 IRI

Patrocini
 Universitat de Catalunya
 Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació

Recollit en
 Open Journal Systems

pot obtenir una citació normalitzada, metadades, estadístiques de consulta, etc.

- es poden consultar els resums en català, castellà i anglès (sempre que apareguin a la revista)

2) Per revista:

- cerca per matèria
- cerca pel títol de la publicació
- cerca per la institució que edita la revista
- s'ofereixen imatges de les portades
- es dona una breu descripció del contingut del número, sobretot en casos de publicacions monogràfiques
- subscripció al servei d'alerta per rebre per correu electrònic l'avís de nous números publicats

La tendència actual de les biblioteques universitàries és la creació de dipòsits digitals que agrupin tipus de documents en text complet (sumaris, edicions preliminars, tesis...); en aquest cas, revistes científiques i erudites catalanes.

La Universitat Autònoma participa en aquest projecte des del seu inici i va ser la primera institució a dipositar-hi les seves publicacions. En aquests moments hi ha recollits vint-i-un títols: *Anàlisi*, *Athenea digital*, *Catalan Journal of Linguistics*, *Catalan Working Papers in Linguistics*, *Ciències*, *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, *Educar*, *Enrahonar*, *Enseñanza de las Ciencias*, *Faventia*, *HMiC*, *Links & Letters*, *Locus Amoenus*, *Manuscrits*, *Orsis*, *Papers*, *Quaderns*, *Quaderns d'Italià*, *Redes*, *Tradumàtica* i *Treballs d'Arqueologia*. I properament s'hi integraran: *Publicacions matemàtiques*, *Recerca Musicològica* i *Revibec*.

Els sumaris, resums, imatges... i el text complet d'aquestes revistes són introduïts a RACO per personal del Servei de Biblioteques.

Novetats a la Biblioteca de Ciències i d'Enginyeries per al 2006

De cara al 2006 s'ha ampliat considerablement el ventall de col·leccions de revistes i llibres digitals. Pel que fa a les revistes, trobem les millors més notables en la geologia i la física perquè han consolidat el seu fons.

Quant a la geologia, si l'any passat es va fer un pas endavant amb el contracte de la base de dades GeoRef, enguany s'ha completat amb la col·lecció de publicacions GeoScienceWorld. A més, cal fer notar també la incorporació d'una enciclopèdia especialitzada en geologia.

Pel que fa a la física, la col·lecció de publicacions de l'IoP s'ha completat exhaustivament amb la incorporació de tot el fons antic; dit d'una altra manera, teniu més de cent anys de física al vostre abast.

Com ja és habitual, les ciències biomèdiques també han millorat ostensiblement a partir de la subscripció de BioOne, una col·lecció de publicacions que tracta especialment sobre zoologia; i també gràcies a diverses enciclopèdies i manuals en línia.

Amb tot, el lot de llibres electrònics de Springer i Kluwer mereix una menció a part. Destaca tant pel volum com per la gamma de temes que ofereix, no exclusivament científicotècnics. Un dels àmbits més ben dotats és la informàtica.

Breument, doncs, fem un repàs de les novetats més destacades d'enguany:

Revistes

Revistes de GeoScienceWorld

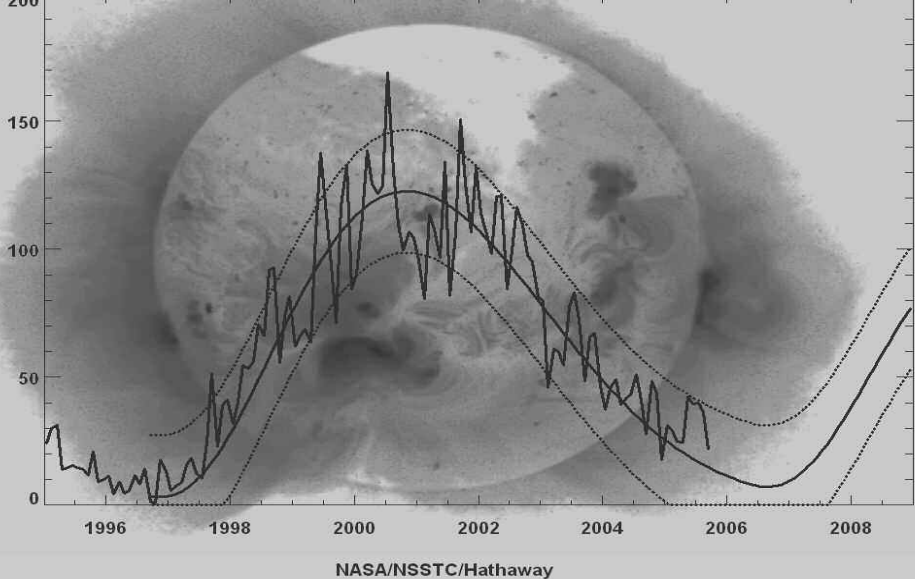

Amb aquest producte la UAB ha contractat una trentena de revistes capdavanteres en geologia.

GSW (<http://www.geoscienceworld.org/>) va néixer de l'associació de diverses societats (Geological Society of America, Mineralogical Society of America, American Association of Petroleum Geologists, Society of Exploration Geophysicists, Society for Sedimentary Geology, Geological Society of London i American Geological Institute) per poder mantenir i fer econòmicament viables les respectives publicacions científiques sobre geologia, compromeses en la recerca i l'educació.

GSW està estretament vinculada amb la base de dades GeoRef, també al vostre abast. Això permet fer cerques simultànies i enllaços recíprocs entre totes dues bases de dades.

L'accés es fa a través del proveïdor CSA: <http://www.csa.com/>

Fons històric de l'Institute of Physics

IoP | journal archive 1874-1995

The essential foundation for the future of physics

The IOP Journal Archive is a comprehensive digital collection of all the work published by the Institute between 1874 and 1995.

The Institute publishes some of the most significant journals in the physical sciences. The archive offers an essential foundation of knowledge for researchers representing over 700 volume years and 120,000 articles.

Over a century of physics at your fingertips

Aquest lot de publicacions inclou més d'un segle de física (1874-1994), concretament tot el fons històric de les revistes de l'IoP. S'hi accedeix des d'IoP: <http://www.iop.org/>

Col·lecció de revistes BioOne

BioOne (<http://www.bioone.org/>) és el resultat de la col·laboració entre diversos agents: institucions científiques, biblioteques, centres acadèmics i el sector privat. El seu objectiu és fer viable la publicació de les revistes científiques de les institucions associades.

La majoria editaven les revistes només en versió impresa (per exemple: *AMBIO: a Journal of the Human Environment*). Amb aquesta iniciativa, BioOne pretén assegurar-ne la continuïtat i la independència respecte dels grans grups editorials a un cost sostenible.

Entre els productes que ofereix hi ha la base de dades BioOne Full Text, des d'on es pot accedir al text íntegre de les publicacions. De moment inclou més de vuitanta títols de biociències, especialment de zoologia, i és previst que es vagi ampliant fins a uns dos-cents. També ofereix el llibre *Arabidopsis book*.

L'accés a la base de dades BioOne Full Text contractada per la UAB es fa a través del proveïdor CSA: <http://oh1.csa.com/>

Monografies, manuals i enciclopèdies

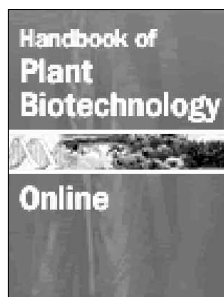
Enciclopèdies d'Elsevier

ScienceDirect (<http://www.sciencedirect.com/>) és el portal que integra les bases de dades, les revistes científiques i els llibres digitals del grup Elsevier. Fins ara, els membres de la UAB podien accedir a aquest ampli ventall de revistes, però a partir d'enguany també es pot accedir a les enciclopèdies següents:

- *Encyclopedia of Food Science and Nutrition*
- *Encyclopedia of Geology*
- *Encyclopedia of Energy*
- *Encyclopedia of Virology*

Handbook of Plant Biotechnology

Obra de diversos autors amb més de cent col·laboradors, orientada a científics i postgraduats de l'àmbit de la botànica, l'agricultura, l'horticultura i l'alimentació. Tracta temes com la modificació genètica de plantes, les aplicacions de la biotecnologia per a la millora de cultius, la producció de proteïnes farmacèutiques, els aspectes ètics i de seguretat, la percepció pública, i l'avaluació i legislació de la modificació genètica.

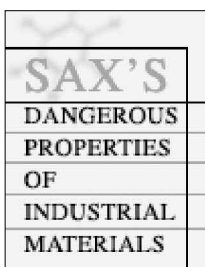
S'hi accedeix des del web de l'editor, Wiley: <http://www3.interscience.wiley.com/>

Libres digitals de Springer i Kluwer

SpringerLink E-books (<http://ebooks.springerlink.com/>) és una col·lecció de 2.735 monografies publicades per Springer-Verlag i per Kluwer. L'abast temàtic és multidisciplinari i posa un especial èmfasi en les ciències i la informàtica (més de cinc-cents títols).

Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials

Des dels seus inicis als anys cinquanta, Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials (<http://www3.interscience.wiley.com/>) s'ha convertit en una font d'informació bàsica per avaluar el potencial tòxic de les substàncies utilitzades en la indústria.

Inclou tant dades d'identificació i propietats fisicoquímiques dels productes com informació toxicològica, reactivitat, potencial explosiu i inflamable, etc., amb referències a les fonts d'informació originals. Sax's és una eina per a professionals interessats en la higiene i la seguretat industrial. Fins ara en disposàvem de la desena edició, en versió impresa. En aquesta edició, l'onzena, s'hi inclouen dades toxicològiques d'aproximadament 26.000 substàncies.

Ecosal: Escherichia coli and Salmonella

Versió actualitzada del llibre *Escherichia coli and Salmonella: Cellular and Molecular Biology* d'ASM Press, revisat i ampliat contínuament. De la mateixa manera que la versió impresa, EcoSal (<http://www.ecosal.org/>) és un compendi d'informació dels bacteris. La versió web inclou accés a la base de dades genòmica, és personalitzable i inclou eines de cerca que en faciliten la consulta.

MD Consult

<http://home.mdconsult.com>

La base de dades MD Consult és un recull dels recursos d'informació més importants en medicina en un servei integrat i consultable per Internet. És una eina molt potent que dona resposta tant a l'estudiant de medicina com a l'investigador, professor o metge. Per una banda, conté el text complet de cinquanta-un dels principals llibres de referència de les diferents especialitats mèdiques, en format electrònic, molts dels quals formen part de la bibliografia bàsica dels estudiants de medicina. Per l'altra, conté la col·lecció de publicacions periòdiques *Clinics of North America*, així com l'accés a una quarantena de revistes mèdiques i estudis clínics. Aquestes publicacions són de text complet. També integra resums de proves de la base de dades Cochrane de revisions sistemàtiques i informació específica per als estudiants de medicina que tenen un Centre d'Educació Mèdica Continuada amb mòduls de treball.

MD Consult permet que els professionals de la medicina estiguin al corrent de les últimes novetats. Les actualitzacions del contingut de la base de dades queden ressaltades per tal de facilitar-ne la lectura a l'usuari. Entre les novetats cal destacar les dedicades a la setmana en curs que donen informació sobre els últims articles publicats en les revistes mèdiques de prestigi internacional. Inclou informació sobre medicaments, més de vint-i-dos mil medicaments de tot el món que poden buscar-se pel seu nom genèric, comercial, classe terapèutica o farmacològica, així com les actualitzacions en matèria de medicaments amb les aprovacions recents. També hi ha una col·lecció de més de cinc mil fullets educatius per a pacients, que els metges poden adaptar en cada cas, per tal d'ajudar-los a explicar les malalties de manera planera als seus pacients.

MD Consult permet fer la «consulta de butxaca», rebre les últimes novetats mèdiques, actualitzacions, resums, arxivar i iniciar cerques des d'una PDA.

De bibliotecis

Noves sales d'estudi i de treball a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General

El 12 de desembre, a la primera planta subterrània de la Biblioteca es van inaugurar uns espais que ocupen una superfície aproximada de sis-cents metres quadrats i que estan pensats per donar suport a l'estudi dins del nou marc de l'ensenyament superior.

La sala d'estudi disposa de noranta places i amb la seva posada en funcionament s'intenta resoldre la insuficiència d'espais destinats als estudiants a la Facultat de Ciències de la Comunicació.

Dotze sales de treball en grup: quatre sales per a grups de 3/4 persones i vuit sales per a grups de 5/6 persones. Aquestes sales poden ser emprades pels professors que necessitin reunir-se amb els seus alumnes i també pels estudiants per dur a terme pràctiques docents o treballs en grup.

Una sala de treball de postgrau amb nou places individuals de treball equipades amb un ordinador connectat a la xarxa informàtica de la UAB i amb els programes d'ofimàtica habituals, per tal que els estudiants de tercer cicle disposin d'un lloc adequat per elaborar els seus projectes de recerca.

Una sala de formació d'usuaris on el personal de la Biblioteca imparteix els cursos Vine a Conèixer la Biblioteca, dirigits als estudiants de primer curs, i altres cursos de formació més especialitzats sobre presentació de nous recursos documentals, dirigits als professors i als estudiants de tercer cicle.

L'horari d'ús d'aquests espais és l'horari d'obertura de la Biblioteca: de dilluns a divendres, de 8.30 a 21 h.

L'accés a la sala d'estudi és lliure, mentre que per fer servir la resta de sales l'usuari ha de presentar el carnet de la Biblioteca al taulell d'informació de la planta baixa, on se li deixarà la clau. El període de préstec de les sales de treball en grup és, com a màxim, d'un dia.

Els professors poden fer reserves de les dotze sales de treball en grup a través de l'adreça bib.comunicacio@uab.es i els alumnes, omplint un formulari que facilita la Biblioteca i que ha de portar el vistiplau del professor.

Noves adquisicions

La revista il·lustrada *El loro*

El curs passat, la Biblioteca d'Humanitats de la UAB va adquirir, a demanda del Departament d'Història Moderna i Contemporània, la col·lecció completa del setmanari gràfic barceloní *El Loro* (1879-1885). Al llarg de la història han estat moltes les revistes satíriques que, per raons òbvies, han adoptat aquest nom (o el d'ocells igualment xerraires, com el papagai o el periquito),¹ però la que descrivim en aquestes ratlles probablement és una de les més notables. De fet, amb *La Flaca* (1869-1871), segurament constitueix, a Catalunya, el màxim exponent de les publicacions periòdiques d'humorisme gràfic polític en castellà del darrer terç del segle XIX.

A *La Flaca*, com a *El Loro*, hi destaca especialment l'aspecte gràfic (litografies en color de Tomàs Padró). A causa de problemes de censura, *La Flaca* va suspendre la seva publicació, amb el número cent, a finals de l'estiu del 1871, però va continuar, amb diversos noms, des del gener del 1872 fins al març del 1876. La Biblioteca de Ciències de la Comunicació de la UAB en té una col·lecció completa.²

El Loro va aparèixer setmanalment des del dissabte 29 de novembre del 1878 fins al 28 de febrer del 1885, amb un total de 272 números (el darrer és el núm. 7 de l'any VII),³ a un preu de dos quartos, que va passar a ser de quatre quartos des del número 7. Cada número estava format per quatre pàgines de 430 x 295 mm, impreses a tres columnes. Les dues planes centrals consistien en una magnífica cromolitografia de sàtira política (els tres primers números només hi van dedicar una plana, però, de tant en tant, des de l'any IV la «làmina» —com en deien els editors— va ser un desplegable que va ocupar fins a quatre planes, com també va ser el cas dels anuaris), encara que en alguns números de la darrera època la il·lustració era en blanc i negre, probablement per problemes econòmics.

¹ Com *El Papagayo* (Barcelona, 1842-), *El Loro* (Barcelona 1906-), *El Loro* (Reus, 1916-), *El Loro Indiscreto* (Barcelona, 1972-) o *El Loro* (Lleida, 1988-).

² Per a més informació sobre *La Flaca*, es pot veure la fitxa «Informació bibliogràfica» del sistema de biblioteques de la UAB, la fitxa Tresors de la BC a la web genocat.net/bc i el treball de Josep Maria Cadena «Periodismo humorístico barcelonés», a diversos autors, Estudio o ensayo sobre periodismo político en el siglo XIX (Torredembarra: Ajuntament, 1972), p. 31-132 (n'hi ha un exemplar a la biblioteca de Ciències de la Comunicació amb la referència 070.487(46)18" Pre.) A part d'aquest vell estudi de Cadena, són poques les obres que abasten un panorama del periodisme satíric il·lustrat a Catalunya del segle XIX (especialment del periodisme en castellà), però es poden citar diversos autors, Il·lustradors a Catalunya. 1841-1939 (Barcelona: Fundació Jaume I, 1995); molt parcialment, diversos autors, 150 años de prensa satírica española (Madrid: Ajuntament, 1991); o Lluís Solà i Dachs, Un segle d'humor català (Barcelona: Bruguera, 1973). A més, l'antologia del mateix Solà, La premsa humorística, 2 vol., (Barcelona: Bruguera, 1978-1979).

³ En l'exemplar de la UAB, hi figura la següent anotació manuscrita a tinta, probablement de l'antic propietari: «Este ha sido el último número que se ha publicado».

La forma de la capçalera va canviar en diverses ocasions: inicialment només era tipogràfica (amb un canvi de lletres des del núm. 7), però va passar a tenir «ninots» des del número 1 de l'any III, ninots que es van modificar a partir de dos altres moments, el número 1 de l'any IV i també l'1 de l'any V. El subtítol inicial de la revista va ser «Periódico ilustrado joco-serio», fins que, des del 14 d'octubre del 1882, es va canviar, sembla que a petició del mateix diari i després de llargues gestions burocràtiques, per «Periódico político ilustrado».

El periòdic va editar cada any un almanac de vuit planes, sovint amb doble làmina en color.

Encara que la publicació va ser un negoci de l'impressor V. Pérez (Fontanella, 11, baixos), la majoria de números es van imprimir als tallers de la Litografia Artés (Arc de Sant Ramon del Call, 11).

El periòdic va deure el seu indubtable èxit (tingué corresponents en diverses localitats —Madrid, Porto, París— i subscriptors arreu de l'Estat) a les «làmines» satíriques en color, però també a una gran quantitat de text, gairebé sempre anònim o subscrit amb pseudònims, i d'escassa qualitat literària. Bàsicament consistia en un article llarg a la primera plana, sovint a manera de costumari sociopolític, encara que en la darrera època va ser més explícitament de crítica política; tenia més notícies politico-administratives, municipalistes i d'espectacles; referències a notícies d'altres publicacions, acudits, xarades, poemes, jeroglífics, etc.

El caràcter de la publicació és clarament democrático-republicà, anticarlí, anticlerical, nacionalista espanyol i enfrontat als partits dinàstics.⁴ Reivindica la Constitució del 1869 i advoca per un conjunt de principis presidits per la democràcia i el progrés, amb la fórmula «llibertat, igualtat, fraternitat» (làmina sobre l'alliberament d'Espanya, núm. 30, 1883), entre els quals hi ha la reivindicació dels «drets humans» (amb aquesta denominació específica), del sufragi universal, del matrimoni civil, del judici oral i el jurat, de la llibertat de premsa. Alhora, és decididament crític amb les fórmules polítiques del moment (com en la làmina que parodia la Campana d'Osca, núm. 16, 1884), tant del canovisme (contra el qual es mostra implacable en la darrera època) com del neoprogressisme de Sagasta i de tots els fusionismes i escissionismes momentanis, i és especialment dur contra el «torn pacífic» (al qual dedica algunes làmines ferotges, en els núm. 54 del 1883 o 24 del 1884) i contra la tupinada sistematitzada (per exemple, la làmina del núm. 16 del 1884), així com contra la censura (núm. 25, 1884; núm. 1, 1885). Són igualment notables els dibuixos referits a les constants crisis ministerials, i a les mans i mànigues fetes per tots els polítics del moment per tal d'aconseguir un lloc en el govern. A més, *El Loro* es manifesta decididament

⁴ Una mostra de les característiques essencials de la revista és la representació gràfica d'Espanya: barret frigi o corona mural (símbols republicans i de ciutadania) solen cofar la dama que la representa, generalment embolcallada amb una roba talar de múltiples franges d'or i de gules.

EL LORO

antitaurí (especialment en la primera època) i està molt atent a fenòmens conjunturals (com la plaga de la fil·loxera o, anualment, el debat i la votació dels pressupostos, objecte de làmines sagnants).

És interessant de comprovar que *El Loro* té un gran interès en la política exterior, sovint només com a referent on emmirallar-se per revolucionar la política espanyola, i, per tant, amb una notable admiració tant per França com per la Gran Bretanya. Però també per rebutjar polítiques autoritàries o retrògades, com ara les dels imperis Rus i Otomà (aquest darrer és molt sovint l'objecte preferit de crítiques), o per assenyalar els problemes interns (cas del *boulangisme* francès, al qual ataca sense pietat, per exemple en el núm. 33 del 1884). Però l'objecte d'una major crítica serà la política exterior (sobretot colonial) dels estats europeus. En tindriem exemples en les làmines sobre l'actuació britànica a Egipte i el Sudan (amb constants referències durant l'any 1882 i especialment en els núms. 1 i 8 del 1884). Dues làmines són paradigmàtiques: la del darrer número del 1884 referit a la conferència de Berlín, on les diferents potències europees es cruceixen l'Àfrica, i la del número 12 del mateix any, on se'ns presenten les diverses potències europees assegudes a la sala d'espera del metge amb diverses nafres: França, la qüestió de Tonquín; Gran Bretanya, les del Sudan i d'Irlanda; Rússia, el tema del nihilisme, i Alemanya, el mal del socialisme.

El nostre exemplar d'*El Loro* consta de tres volums enquadernats en tapa dura de color vermell. El tercer volum conté, a més, altres materials. D'una banda, uns quants números de la revista malaguenya *El País de la Olla*⁵ (77, 79, 82 i 91, del 1882 i 5 del 1883), revista il·lustrada contemporània, d'una ideologia semblant i amb la qual *El Loro* mantenia bones relacions, de manera que una i altra se citaven mútuament. I també inclou el número 5 de la revista satírica barcelonina *La Mosca Roja* (1882); la publicació *Murcia-París*, impresa a Múrcia, en agraïment als donatius francesos per alleugerir els mals causats per les inundacions d'aquell any a la ciutat levantina; un *Album artístico letterario*, URBS, imprès a Roma per l'Stabilimento Danesi el 1880, col·lecció de gravats d'autors italians i espanyols, així com textos i notacions musicals (3 làmines a una cara i 10 a dues cares); un prospecte per a l'any 1878 de la revista *La Academia*; un anunci a doble plana de les pastilles Gévau del insertit a *Le Courier Français*, i, finalment, una làmina en blanc i negre del papa Lleó XIII.

Francesc Espinet Burunat
Departament d'Història Moderna i Contemporània

⁵ Vegeu Fernando Arcas Cubero, *El País de la Olla. La imagen de España en la prensa satírica malagüena* (Màlaga: Arguval, 1990), obra que tenim a la Biblioteca de Ciències de la Comunicació amb la referència 070.487(468.17)"18".

Silenci!...

Per fer front a la demanda de silenci del usuari, la Biblioteca de Ciències i d'Enginyeries ha establert un espai específic per al treball en silenci total. El mes de desembre de 2005 es va inaugurar la Sala de Silenci, pensada per atendre les necessitats d'aquells usuaris que busquen unes condicions ambientals idònies per estudiar.

L'objectiu és fer possible un espai dins la mateixa biblioteca destinat estrictament a aquells que necessitin estudiar sols, sense compartir opinions ni comentaris, és a dir, en silenci absolut. Aquesta iniciativa és la darrera que ha tingut la Biblioteca de Ciències i d'Enginyeries, que sempre s'ha caracteritzat per estar especialment sensibilitzada pel problema del soroll dins les seves sales. Així, l'any 1996, dins dels grups de millora impulsats per la Universitat, va elaborar un estudi sobre les causes que provocaven el soroll i va proposar diferents solucions. La filosofia de treball d'aquests grups, però, només els permetia executar millores que no suposessin un cost elevat i, per tant, aquestes millores es van ajustar a les campanyes de sensibilització dels usuaris. Després de deu anys, aquestes campanyes s'han anat fent de manera continuada, però no han pogut solucionar el problema de massificació en èpoques d'exàmens (unes quatre mil entrades diàries) i de deficiència d'aïllament acústic en les instal·lacions que pateix la Biblioteca.

A finals de l'any 2005, el personal de la Biblioteca va participar en les I Jornades Compartir Coneixement, del Servei de Biblioteques de la UAB, amb l'estudi «Silenci a la Sala: com aconseguir-lo?», que posava sobre la taula les diferències que hi havia entre les biblioteques del campus en relació amb aquest tema. En aquest treball es feia palesa la diferència en els hàbits d'estudi entre els estudiants, i la necessitat de treballar en grup i d'estudiar resolent problemes de les carreres més experimentals. També a finals d'any es va utilitzar l'expositor de la Biblioteca per explicar als usuaris la trajectòria d'accions dutes a terme en relació amb aquest problema, per recordar-los què podien fer per ajudar a millorar aquesta situació i quina era la darrera acció que es volia dur a terme: la Sala de Silenci.

La nova sala ha estat acollida molt positivament per part dels usuaris, que han sabut respectar la seva filosofia i utilitzar-la estrictament en casos de treball individual. En el període d'exàmens del primer semestre del curs 2005-2006, no hi ha hagut queixes escrites quant a la manca de silenci i aquelles que s'han produït de manera oral en el taulell de préstec han fet sempre referència a la resta d'espais de la Biblioteca. D'aquesta manera, s'ha pogut donar una solució a aquestes queixes oferint espai dins la sala de silenci als usuaris que les manifestaven.

Montse Mallorquí
Cap de la Biblioteca de Ciències i Enginyeries

Avaluació del Servei de Biblioteques de la UAB 2006

Entre el 1999 i el 2001, AQU Catalunya (Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya) i el CBUC van impulsar la primera avaluació transversal dels serveis bibliotecaris de les universitats públiques catalanes. Cinc anys després, s'ha considerat necessari dur a terme una nova avaluació, atès que s'han produït canvis significatius en el context dels serveis bibliotecaris.

Un dels objectius prioritaris del Servei de Biblioteques de la UAB és la consecució de la màxima qualitat en la prestació dels serveis. Tot seguint aquesta filosofia, el Servei ja va participar en l'experiència dels Grups de Millora de la UAB (1994-1997), de què va formar part en la fase pilot, i va ser el primer servei espanyol de biblioteca universitària a obtenir la certificació ISO 9001 (2000). En la mateixa línia, el Servei de Biblioteques va obtenir, en la seva primera convocatòria, el Certificado de Calidad de Servicios Bibliotecarios (2003), atorgat pel Ministeri d'Educació i gestionat per ANECA.

Ara, l'objectiu és fer una avaluació del Servei de Biblioteques de la UAB i de la seva contribució a la qualitat de l'aprenentatge i de la recerca. S'avaluaran els eixos d'actuació del Servei en relació amb la docència i l'autoaprenentatge, la recerca, la biblioteca digital i l'ús de les TIC i la cooperació i la innovació. El període d'avaluació va del 2001 al 2005.

L'autoinforme que s'ha d'elaborar ha de representar un exercici participatiu de reflexió profunda que permeti obtenir una visió valorativa dels punts forts i febles i, especialment, de les línies de millora. En l'assoliment d'aquest objectiu rau la utilitat de l'autoinforme.

L'avaluació consta de dues fases:

- avaluació interna
- avaluació externa

L'avaluació interna serà duta a terme pel Comitè d'Avaluació Intern (CAI) i quedarà enllestida el juliol del 2006.

L'avaluació externa, que es farà a la tardor, serà efectuada per un grup d'experts aliens a la nostra universitat, que, basant-se en l'informe del Comitè Intern, les visites i la recollida d'opinions i valoracions, elaborarà un altre informe.

Finalment, amb les aportacions del document del Comitè Extern, el CAI elaborarà un document final on es constataran els punts forts, els punts febles i les propostes de millora.

La pàgina web del Servei de Biblioteques ha incorporat un formulari electrònic per tal que tots els membres de la comunitat universitària que ho desitgin puguin fer arribar els seus comentaris al Comitè d'Avaluació Intern.

Composició del Comitè d'Avaluació Intern (CAI)

- Montserrat Pallarès, vicerectora d'Investigació
- Joan Gómez Escofet, director del Servei de Biblioteques
- Vicenç Allué, cap de la Biblioteca de Veterinària
- Núria Balagué, subdirectora del Servei de Biblioteques
- Àngels Carles, cap de la Biblioteca de Medicina
- M. Dolors Dilmé, cap de la Biblioteca d'Humanitats
- Josep Santaló, professor de l'Àrea de Biologia Cel·lular de la Facultat de Ciències
- José Antonio Fernández Amor, vicedegà de Biblioteca i Noves Tecnologies de la Facultat de Dret
- Gemma Puigvert, coordinadora de la titulació d'Humanitats
- Eva Lebrero, alumna de 1r cicle (Publicitat)
- Aleix Barrera, alumne de 2n cicle (Pedagogia)
- Esperança Ramírez, alumna de 3r cicle (Ciències de l'Antiguitat)

Daniel Herrero Sánchez

A mitjan desembre passat va morir, a l'edat de seixanta anys, Daniel Herrero Sánchez, auxiliar de serveis de la Unitat Tècnica i de Projectes del Servei de Biblioteques.

En Daniel va començar la seva trajectòria professional a la UAB l'any 1982 com a ordenança, desenvolupant tasques als serveis generals fins al 1988, en què va traslladar-se al campus de Sabadell. A partir de 1989 va exercir de cap de consergeria, primer a la Facultat de Filosofia i

Lletres i després a la Facultat de Ciències. Finalment, l'octubre de 1999, va incorporar-se al Servei de Biblioteques.

En total, han estat més de vint anys de treball a l'Autònoma, duts a terme amb professionalitat i bones maneres.

En Daniel era un home tranquil i de poques paraules i tenia un caràcter optimista i valent, trets que va mantenir també al llarg de la seva malaltia.

Tots els que hem estat companys seus el recordem i li diem «a reveure!».

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques

MILIO D e LLIBRES

2 0 0 6